
Frederikshavn Forsyning A/S

Knivholtvej 15, 9900 Frederikshavn

Årsrapport for 2018

CVR-nr. 25 59 94 70

Årsrapporten er fremlagt og
godkendt på selskabets ordi-
nære generalforsamling
den 22/5 2019

Claus Reimann Petersen
Dirigent

Indholdsfortegnelse

Side

Påtegninger

Ledelsespåtegning 1

Den uafhængige revisors revisionspåtegning 2

Ledelsesberetning

Selskabsoplysninger 5

Koncernoversigt 6

Hoved- og nøgletal 7

Ledelsesberetning 8

Koncern- og årsregnskab

Resultatopgørelse 1. januar - 31. december 11

Balance 31. december 12

Egenkapitalopgørelse 15

Pengestrømsopgørelse 1. januar - 31. december 16

Noter til årsregnskabet 17

Ledespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018 for Frederikshavn Forsyning A/S.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Årsregnskabet og koncernregnskabet giver efter vores opfattelse et retvisende billede af selskabets og koncernens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af selskabets og koncernens aktiviteter og pengestrømme for 2018.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Frederikshavn, den 8. maj 2019

Direktion

Claus Reimann Petersen
direktør

Bestyrelse

Jens Aage Hedegaard Kristensen
formand

Flemming Rasmussen
næstformand

Peter Bak Frigaard

Peter Høstgaard-Jensen

Jan Karlsson

Ole Hansen

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejeren i Frederikshavn Forsyning A/S

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Frederikshavn Forsyning A/S for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af regnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Fremhævelse af forhold i regnskabet

Vi henleder opmærksomheden på regnskabets note 1 og 4 om henholdsvis usikkerhed ved indregning og måling samt særlige poster, hvor konsekvenserne af Højesteretsdom af 8. november 2018 vedrørende vandforsyningsselskabers skattemæssige forhold, er beskrevet. Vores konklusion er ikke modificeret vedrørende dette forhold.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er til-

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

strækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Skive, den 8. maj 2019

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 33 77 12 31

Henrik Holst

statsautoriseret revisor

mne9397

Selskabsoplysninger

Selskabet	Frederikshavn Forsyning A/S Knivholtvej 15 9900 Frederikshavn CVR-nr.: 25 59 94 70 Regnskabsperiode: 1. januar - 31. december Hjemstedskommune: Frederikshavn
Bestyrelse	Jens Aage Hedegaard Kristensen, formand Flemming Rasmussen Peter Bak Frigaard Peter Høstgaard-Jensen Jan Karlsson Ole Hansen
Direktion	Claus Reimann Petersen
Revision	PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab Resenvej 81 Postboks 19 7800 Skive
Pengeinstitut	Nordjyske Bank A/S Jernbanegade 4-8 9900 Frederikshavn Nordea Bank Danmark A/S Algade 41-51 9000 Aalborg

Koncernoversigt

Moderselskab

Frederikshavn Forsyning A/S,
Nom. TDKK 25.000

Konsoliderede dattervirksomheder

100% Frederikshavn Varme A/S
Nom. TDKK 20.000

100% Frederikshavn Vand A/S
Nom. TDKK 10.000

100% Frederikshavn Spildevand A/S
Nom. TDKK 5.000

100% Elinord A/S
Nom. TDKK 6.257

100% Frederikshavn Forsyning Erhverv
A/S
Nom. TDKK 5.000

100% Frederikshavn Affald A/S
Nom. TDKK 1.000

100% Frederikshavn Elhandel A/S
Nom. TDKK 2.000

Hoved- og nøgletal

Set over en 5-årig periode kan koncernens udvikling beskrives ved følgende hoved- og nøgletal:

	Koncern				
	2018	2017	2016	2015	2014
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Hovedtal					
Resultat					
Nettoomsætning	510.058	512.149	497.438	501.455	524.337
Bruttofortjeneste	53.826	78.640	100.404	83.672	90.172
Resultat før finansielle poster	17.614	32.420	50.988	37.613	47.706
Resultat af finansielle poster	-11.733	-9.844	-8.430	-11.611	-10.547
Årets resultat	345.465	21.542	41.033	24.263	29.551
Balance					
Balancesum	3.734.582	3.721.071	3.727.677	3.697.562	3.678.062
Egenkapital	2.869.807	2.524.342	2.502.800	2.461.766	2.437.503
Pengestrømme					
Pengestrømme fra:					
- driftsaktivitet	134.533	142.395	162.560	157.827	153.172
- investeringsaktivitet	-137.569	-122.740	-216.255	-147.919	-161.184
heraf investering i materielle anlægsaktiver	-158.197	-134.735	-225.876	-156.945	-178.390
- finansieringsaktivitet	-21.821	9.113	-10.277	-19.203	93.627
Årets forskydning i likvider	-24.857	28.768	-63.972	-9.295	85.615
Antal medarbejdere	199	199	198	198	210
Nøgletal i %					
Ledningsført vand m3	5.036.000	4.913.007	4.886.585	4.848.893	4.796.172
Afledt vand m3	3.817.228	3.785.761	3.830.609	4.120.587	4.019.068
Salg af Mwh - varme	193.500	185.002	185.812	180.222	167.646
Områdeforbrug i Mwh - el	189.121	182.978	188.222	188.849	189.365
Behandlet affald (ton)	79.529	88.826	90.867	90.881	90.042

Ledelsesberetning

Væsentligste aktiviteter

Koncernens formål er at drive forsyningsvirksomhed inden for Frederikshavn Kommune.

Udvikling i året

Koncernens resultatopgørelse for 2018 udviser et overskud på TDKK 345.465, og koncernens balance pr. 31. december 2018 udviser en egenkapital på TDKK 2.869.807.

Årets resultat er opnået med stabile konkurrencedygtige tariffer i datterselskaberne i forhold til 2017. Dog er der sket mindre prisreguleringer for Frederikshavn Spildevand A/S, Frederikshavn Vand A/S samt Frederikshavn Varme A/S. Resultatet før finansielle poster i koncernen er derfor et resultat af stabile driftsudgifter.

Resultatet skal ses i sammenhæng med datterselskabernes evne til at kunne geninvestere og samtidig kunne foretage afdrag på anlægsgælden.

Året der gik og opfølgning på sidste års forventede udvikling

Moderselskabet

Moderselskabets resultat før finansielle poster udgør et underskud på DKK 5,4 mio. mod et underskud på DKK 2,9 mio. i 2017. Resultatet betragtes som tilfredsstillende.

Lønomskostninger udgør DKK 95,0 mio. mod DKK 94,9 mio. i 2017. Den gennemsnitlige bemanning udgjorde 199 medarbejdere, hvilket er uændret i forhold til 2017.

Frederikshavn Forsyning Erhverv A/S

Årets resultat udgør et overskud før skat på DKK 0,2 mio. mod et overskud på DKK 1,8 mio. i 2017. Resultatet anses for tilfredsstillende set i lyset af nedenstående aktiviteter.

Selskabet står for koncernens aktiviteter, som ikke omfatter forsyningsvirksomhed.

Selskabet har indgået aftale med Frederikshavn Kommune om renovering af belysningsanlæggene i Skagen og Sæbys gamle kommuner. Der skal renoveres for DKK 25 mio. i perioden 2010 – 2019.

Elinord A/S

Datterselskabet Elinord A/S' resultat er et overskud før skat på DKK 3,9 mio. mod et overskud på DKK 5,1 mio. i 2017. Resultatet anses for tilfredsstillende.

Frederikshavn Elhandel A/S

Årets resultat er et overskud før skat på DKK 2,6 mio. mod et overskud på DKK 1,8 mio. i 2017. Resultatet

Ledelsesberetning

anses for tilfredsstillende.

Frederikshavn Varme A/S

Årets resultat er et underskud før skat på DKK 20,4 mio. mod et overskud på DKK 2,3 mio. i 2017. Resultatet betragtes som knap så tilfredsstillende. Resultatet er negativt påvirket af et væsentligt reduceret tiltilskud, stærkt stigende gaspriser samt stigende omkostninger til køb af CO2 kvoter.

I henhold til varmforsyningslovens prisbestemmelser omkring hvile-i-sig selv skal over-/underdækning tilbageføres/opkræves hos forbrugerne det kommende år.

Frederikshavn Vand A/S

Årets resultat er et overskud før skat på DKK 9,7 mio. mod et overskud på DKK 4,1 mio. i 2017. Resultatet betragtes som tilfredsstillende.

Frederikshavn Spildevand A/S

Årets resultat er et overskud før skat på DKK 14,6 mio. mod et overskud på DKK 9,0 mio. i 2017. Resultatet betragtes som tilfredsstillende.

Frederikshavn Affald A/S

Årets resultat udgør et overskud før skat på DKK 0,7 mio. mod et tilsvarende overskud i 2017. Resultatet anses for tilfredsstillende, da aktiviteterne skal hvile-i-sig-selv.

Kapitalberedskabet

Koncernens likviditet udgør på balancetidspunktet DKK 143.323. En nedgang på DKK 24.857 i forhold til 2017.

Det skal bemærkes, at koncernens enkelte selskaber er underlagt lovgivning, som gør, at likviditeten ikke frit kan flyttes mellem de respektive selskaber.

Særlige risici - driftsrisici og finansielle risici

Drift

Koncernens forsyningsvirksomheder er underlagt offentlig regulering med hensyn til prisfastsættelse af deres ydelser og derved afhængig af at kunne skabe en positiv indtjening inden for de givne rammer.

Strategi og målsætninger

Målsætninger og forventninger for det kommende år

Det forventes, at den ordinære drift i det kommende regnskabsår vil give et beskedent positivt resultat.

Ledelsesberetning

Grundlaget for indtjeningen

Eksternt miljø

Koncernens drift omfatter anlæg, hvis drift forudsætter anvendelse af eksempelvis olier og andre produkter, som i skadessituationer kan medføre miljøforurening. Koncernens vedligeholdelses- og tilsynsrutiner for de pågældende anlæg forebygger i væsentligt omfang eventuelle miljøskader, hvorfor risiciene herfor anses for værende minimale.

Videnressourcer

Koncernen tilstræber høj forsyningsikkerhed i forsyningsområdet, og i den forbindelse spiller kvalificerede medarbejdere med et højt uddannelsesniveau en central rolle. Koncernens medarbejdere deltager derfor løbende på kursus og efteruddannelse for at sikre det høje niveau samt overholdelse af lovgivning på området.

Samfundsansvar og den kønsmæssige sammensætning af ledelsen

I henhold til årsregnskabslovens § 99 a og b skal der redegøres for virksomhedens politikker for samfundsansvar samt for den kønsmæssige sammensætning af ledelsen. Der henvises til CSR-politikken på vores hjemmeside <https://www.forsyningen.dk/Om-os/Redegørelser/Redegørelse-for-samfundsansvar>

Redegørelse for god selskabsledelse

Der er udarbejdet redegørelse for god selskabsledelse i koncernen Frederikshavn Forsyning A/S. Der henvises til denne på vores hjemmeside <https://www.forsyningen.dk>.

Begivenheder efter balancedagen

Der er ikke efter balancedagen indtruffet forhold, som har væsentlig indflydelse på bedømmelsen af årsrapporten.

Resultatopgørelse 1. januar - 31. december

	Note	Koncern		Moderselskab	
		2018 TDKK	2017 TDKK	2018 TDKK	2017 TDKK
Nettoomsætning	2	510.058	512.149	310.175	297.166
Produktionsomkostninger	3	-456.232	-433.509	-297.247	-283.084
Bruttoresultat		53.826	78.640	12.928	14.082
Distributionsomkostninger		-1.975	-2.998	-1.257	-873
Administrationsomkostninger		-40.586	-39.133	-17.175	-16.216
Resultat af ordinær primær drift		11.265	36.509	-5.504	-3.007
Andre driftsindtægter		6.537	130	125	130
Andre driftsomkostninger		-188	-4.219	0	0
Resultat før finansielle poster	4	17.614	32.420	-5.379	-2.877
Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder	5	0	0	349.747	23.788
Finansielle indtægter	6	740	2.251	415	424
Finansielle omkostninger	7	-12.473	-12.095	-481	-477
Resultat før skat		5.881	22.576	344.302	20.858
Skat af årets resultat	8	339.584	-1.034	1.163	684
Årets resultat		345.465	21.542	345.465	21.542

Resultatdisponering

Forslag til resultatdisponering

Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode	0	0	349.747	23.788
Overført resultat	345.465	21.542	-4.282	-2.246
	345.465	21.542	345.465	21.542

Balance 31. december

Aktiver

	Note	Koncern		Morderselskab	
		2018	2017	2018	2017
		TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Grunde og bygninger		65.632	68.548	46.209	47.670
Produktionsanlæg og maskiner		3.165.215	3.174.020	0	0
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		81.201	64.742	8.442	7.602
Indretning af lejede lokaler		29.208	31.373	0	0
Materielle anlægsaktiver under udførelse		67.667	48.412	344	551
Materielle anlægsaktiver	9	3.408.923	3.387.095	54.995	55.823
Kapitalandele i dattervirksomheder	10	0	0	2.790.622	2.440.875
Kapitalandele i associerede virksomheder		768	768	0	0
Andre værdipapirer og kapitalandele	11	202	172	0	0
Andre tilgodehavender	11	12.512	12.766	0	0
Finansielle anlægsaktiver		13.482	13.706	2.790.622	2.440.875
Anlægsaktiver		3.422.405	3.400.801	2.845.617	2.496.698
Råvarer og hjælpematerialer		1.412	408	0	0
Færdigvarer og handelsvarer		9.115	8.210	8.606	8.210
Varebeholdninger		10.527	8.618	8.606	8.210

Balance 31. december

Aktiver

	Note	Koncern		Morderselskab	
		2018 TDKK	2017 TDKK	2018 TDKK	2017 TDKK
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		135.611	120.471	5.985	3.477
Igangværende arbejder for fremmed regning		421	393	0	0
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		0	0	65.247	60.719
Underdækning		0	2.172	0	0
Andre tilgodehavender		20.538	18.753	214	270
Selskabsskat		290	330	290	330
Periodeafgrænsningsposter	12	1.467	1.353	1.421	1.324
Tilgodehavender		158.327	143.472	73.157	66.120
Likvide beholdninger		143.323	168.180	29.151	37.051
Omsætningsaktiver		312.177	320.270	110.914	111.381
Aktiver		3.734.582	3.721.071	2.956.531	2.608.079

Balance 31. december

Passiver

	Note	Koncern		Moderselskab	
		2018 TDKK	2017 TDKK	2018 TDKK	2017 TDKK
Selskabskapital		25.000	25.000	25.000	25.000
Reserve for opskrivninger		1.127.555	1.188.668	0	0
Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode		0	0	1.655.761	1.306.014
Overført resultat		1.717.252	1.310.674	1.189.046	1.193.328
Egenkapital		2.869.807	2.524.342	2.869.807	2.524.342
Hensættelse til udskudt skat	14	2.883	342.467	2.350	1.989
Andre hensættelser	15	17.491	16.881	0	0
Hensatte forpligtelser		20.374	359.348	2.350	1.989
Kreditinstitutter		478.662	501.005	3.600	3.813
Gæld til tilknyttede virksomheder		0	0	14.241	16.022
Periodeafgrænsningsposter		184.888	178.733	0	0
Langfristede gældsforpligtelser	16	663.550	679.738	17.841	19.835
Kreditinstitutter	16	22.522	21.997	213	206
Modtagne forudbetalinger fra kunder		54	53	0	0
Leverandører af varer og tjenesteydelser		85.746	70.945	30.080	30.402
Gæld til tilknyttede virksomheder	16	0	0	11.003	6.046
Overdækning		9.789	0	0	0
Anden gæld		52.851	54.759	25.237	25.259
Periodeafgrænsningsposter	16,17	9.889	9.889	0	0
Kortfristede gældsforpligtelser		180.851	157.643	66.533	61.913
Gældsforpligtelser		844.401	837.381	84.374	81.748
Passiver		3.734.582	3.721.071	2.956.531	2.608.079
Usikkerhed ved indregning og måling	1				
Resultatdisponering	13				
Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser	20				
Nærtstående parter	21				
Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor	22				
Anvendt regnskabspraksis	23				

Egenkapitalopgørelse

Koncern

	Selskabs- kapital	Reserve for op- skrivninger	Reserve for nettoopskriv- ning efter den indre værdis metode	Overført resultat	I alt
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Egenkapital 1. januar	25.000	1.188.669	0	1.310.673	2.524.342
Opløsning af tidligere års opskrivning	0	-25.544	0	25.544	0
Årets af- og nedskrivning	0	-35.570	0	35.570	0
Årets resultat	0	0	0	345.465	345.465
Egenkapital 31. december	25.000	1.127.555	0	1.717.252	2.869.807

Moderselskab

Egenkapital 1. januar	25.000	0	1.306.014	1.193.328	2.524.342
Årets resultat	0	0	349.747	-4.282	345.465
Egenkapital 31. december	25.000	0	1.655.761	1.189.046	2.869.807

Pengestrømsopgørelse 1. januar - 31. december

	Note	Koncern		Morderselskab	
		2018 TDKK	2017 TDKK	2018 TDKK	2017 TDKK
Årets resultat		345.465	21.542	345.465	21.542
Reguleringer	18	-208.433	138.764	-346.365	-18.945
Ændring i driftskapital	19	8.691	-20.683	-7.813	-18.777
Pengestrømme fra drift før finansielle poster		145.723	139.623	-8.713	-16.180
Renteindbetalinger og lignende		1.062	2.251	409	422
Renteudbetalinger og lignende		-12.292	-12.279	-482	-480
Pengestrømme fra ordinær drift		134.493	129.595	-8.786	-16.238
Modtaget/betalt selskabsskat		40	12.800	1.564	12.891
Pengestrømme fra driftsaktivitet		134.533	142.395	-7.222	-3.347
Køb af materielle anlægsaktiver		-158.197	-134.735	-3.649	-2.045
Køb af finansielle anlægsaktiver m.v.		-430	-593	0	0
Salg af materielle anlægsaktiver		7.066	169	0	0
Salg af finansielle anlægsaktiver m.v.		327	0	0	0
Modtagne investeringsbidrag		13.665	12.419	0	0
Pengestrømme fra investeringsaktivitet		-137.569	-122.740	-3.649	-2.045
Tilbagebetaling af gæld til kreditinstitutter		-21.821	-20.887	-206	-200
Tilbagebetaling af gæld til tilknyttede virksomheder		0	0	3.177	2.485
Optagelse af gæld til kreditinstitutter		0	30.000	0	0
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet		-21.821	9.113	2.971	2.285
Ændring i likvider		-24.857	28.768	-7.900	-3.107
Likvider 1. januar		168.180	139.412	37.051	40.158
Likvider 31. december		143.323	168.180	29.151	37.051
Likvider specificeres således:					
Likvide beholdninger		143.323	168.180	29.151	37.051
Likvider 31. december		143.323	168.180	29.151	37.051

Noter til årsregnskabet

1 Usikkerhed ved indregning og måling

SKAT har tidligere ændret de skattemæssige indgangsværdier for Frederikshavn Vand A/S og Frederikshavn Spildevand A/S. SKATs værdiansættelse af indgangsværdier er væsentlig lavere end oprindelig anvendte værdier beregnet på baggrund af Pris- og Levetidskataloget. Dette har medført lave skattemæssige afskrivninger for Frederikshavn Vand A/S og Frederikshavn Spildevand A/S. Ved selvangivelse af koncernens sambeskatningsindkomst fra 2007 til 2017 er der derfor sket skattemæssige dispositioner, som har resulteret i fordeling af koncernens skattemæssige underskud samt sket betaling af selskabsskat til SKAT.

Endelig afgørelse hos Højesteret forelå 8. november 2018, hvor vandsektoren fik medhold i de to prøvesager omkring brug af regulatoriske standardværdier som skattemæssige indgangsværdier. Afgørelsen forventes at kunne overføres til Frederikshavn Vand A/S og Frederikshavn Spildevand A/S' forhold.

Højesterets afgørelse har medført, at koncernens selvangivelser genåbnes for tidligere år. Ved genberegning af koncernens skattepligtige indkomst vil der ske omfordeling af anvendelse skattemæssige underskud mellem selskaberne, samt at der vil ske tilbagebetaling af tidligere betalt selskabsskat.

Der er usikkerhed omkring omfanget af skattetilgodehavende som følge af genoptagelse af selvangivelser for tidligere år, hvorfor der ikke er indregnet et skattetilgodehavende som følge heraf.

2 Nettoomsætning

	Koncern		Morderselskab	
	2018 TDKK	2017 TDKK	2018 TDKK	2017 TDKK
Salg af el, vand, afledning af spildevand, varme mv. (variable bidrag)	246.641	227.463	0	0
Faste afgifter og målerleje	85.941	85.362	0	0
Affaldshåndtering	103.538	107.178	0	0
Investeringsbidrag, periodiserede	9.777	9.608	0	0
Salg til forbrugere	445.897	429.611	0	0
Drift af gadebelysning og trafiklys, vejafvanding mv.	17.154	17.600	0	0
Salg vedrørende elproduktion	38.177	46.807	0	0
Regulering af takstmæssig over-/underdækning	-11.961	-1.108	0	0
Udleje af personale, bygninger mv.	5.593	3.533	308.477	295.496
Øvrigt salg	15.198	15.706	1.698	1.670
	510.058	512.149	310.175	297.166

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Morderselskab	
	2018 TDKK	2017 TDKK	2018 TDKK	2017 TDKK
3 Medarbejderforhold				
Lønninger	91.796	91.834	91.796	91.834
Andre omkostninger til social sikring	1.494	1.056	1.494	1.056
Andre personaleomkostninger	1.616	2.170	1.616	2.170
	94.906	95.060	94.906	95.060
Lønninger, andre omkostninger til social sikring og andre personaleomkostninger er omkostningsført under følgende poster:				
Produktionsomkostninger	94.906	95.060	94.906	95.060
	94.906	95.060	94.906	95.060
Heraf udgør vederlag til direktion og bestyrelse	3.580	3.852	2.027	2.040
Gennemsnitligt antal beskæftigede medarbejdere	199	199	199	199

Noter til årsregnskabet

Koncern		Moderselskab	
2018	2017	2018	2017
TDKK	TDKK	TDKK	TDKK

4 Særlige poster

Selskabet blev skattepligtigt i 2007, hvor selskabet opgjorde afskrivningsgrundlaget for de materielle anlægsaktiver baseret på de af myndighederne fastsatte regulatoriske standardværdier.

SKAT har truffet afgørelse om en lavere skattemæssig indgangsværdi. Ved to prøvesager ved Landsretten omkring opgørelsesprincipperne for de skattemæssige indgangsværdier fik SKAT i januar 2018 medhold. Selskabet har siden SKATs genoptagelse af de skattemæssige indgangsværdier indregnet hensættelse til udskudt skat på baggrund af den af SKAT beregnede skattemæssige indgangsværdi for anlægsaktiver. Sagen blev anket til Højesteret.

Endelig afgørelse hos Højesteret forelå den 8. november 2018, hvor vandsektoren fik medhold i de to prøvesager omkring brug af regulatoriske standardværdier som skattemæssige indgangsværdier. Afgørelserne forventes at kunne overføres til selskabets forhold.

Indregning af Højesterets afgørelse har medført en tilbageførsel af tidligere års indregnede hensættelse til udskudt skat på TDKK 338.590.

Indtægter af kapitalandele i

dattervirksomheder	0	0	338.590	0
Skat af årets resultat	338.590	0	0	0
	338.590	0	338.590	0

Moderselskab

2018	2017
TDKK	TDKK

5 Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder

Andel af overskud i dattervirksomheder	349.747	23.613
Forskydning i intern avance på varebeholdninger købt inden for koncernen	0	175
	349.747	23.788

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Moderselskab	
	2018 TDKK	2017 TDKK	2018 TDKK	2017 TDKK
6 Finansielle indtægter				
Indtægter fra værdipapirer, der er anlægsaktiver	73	263	0	0
Renteindtægter tilknyttede virksomheder	0	0	8	3
Andre finansielle indtægter	667	1.988	407	421
	740	2.251	415	424
7 Finansielle omkostninger				
Andre finansielle omkostninger	12.473	12.095	481	477
	12.473	12.095	481	477
8 Skat af årets resultat				
Årets aktuelle skat	0	0	-1.524	-152
Årets udskudte skat	-339.584	1.034	361	-532
	-339.584	1.034	-1.163	-684

Noter til årsregnskabet

9 Materielle anlægsaktiver

Koncern

	Grunde og byg- ninger	Produktionsan- læg og maski- ner	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Indretning af le- jede lokaler	Materielle an- lægsaktiver un- der udførelse
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Kostpris 1. januar	97.805	2.813.301	146.405	43.667	48.412
Tilgang i årets løb	152	0	22.246	0	135.799
Afgang i årets løb	0	-79.475	-4.085	0	-207
Overførsler i årets løb	0	111.864	4.473	0	-116.337
Kostpris 31. december	97.957	2.845.690	169.039	43.667	67.667
Opskrivninger 1. januar	0	1.431.032	0	0	0
Årets tilbageførsler af opskrivninger på afhændede aktiver	0	-62.191	0	0	0
Opskrivninger 31. december	0	1.368.841	0	0	0
Ned- og afskrivninger 1. januar	30.078	1.069.492	81.666	12.294	0
Årets afskrivninger	2.247	120.258	9.301	2.165	0
Tilbageførte ned- og afskrivninger på afhændede aktiver	0	-140.434	-3.129	0	0
Ned- og afskrivninger 31. december	32.325	1.049.316	87.838	14.459	0
Regnskabsmæssig værdi 31. december	65.632	3.165.215	81.201	29.208	67.667
Afskrives over	40-100 år	5-100 år	3-30 år	20 år	

Noter til årsregnskabet

9 Materielle anlægsaktiver (fortsat)

Moderselskab

	Grunde og byg- ninger	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Materielle an- lægsaktiver un- der udførelse
	TDKK	TDKK	TDKK
Kostpris 1. januar	62.195	43.278	551
Tilgang i årets løb	152	3.830	0
Afgang i årets løb	0	-1.113	-207
Kostpris 31. december	<u>62.347</u>	<u>45.995</u>	<u>344</u>
Ned- og afskrivninger 1. januar	14.524	35.676	0
Årets afskrivninger	1.614	2.990	0
Tilbageførte ned- og afskrivninger på afhændede aktiver	0	-1.113	0
Ned- og afskrivninger 31. december	<u>16.138</u>	<u>37.553</u>	<u>0</u>
Regnskabsmæssig værdi 31. december	<u>46.209</u>	<u>8.442</u>	<u>344</u>
Afskrives over	<u>40-100 år</u>	<u>3-8 år</u>	

Moderselskab

10 Kapitalandele i dattervirksomheder

	2018	2017
	TDKK	TDKK
Kostpris 1. januar	<u>1.134.861</u>	<u>1.134.861</u>
Kostpris 31. december	<u>1.134.861</u>	<u>1.134.861</u>
Værdireguleringer 1. januar	1.306.014	1.282.226
Årets resultat	349.747	23.613
Forskydning i intern avance på varebeholdninger	0	175
Værdireguleringer 31. december	<u>1.655.761</u>	<u>1.306.014</u>
Regnskabsmæssig værdi 31. december	<u>2.790.622</u>	<u>2.440.875</u>

Noter til årsregnskabet

10 Kapitalandele i dattervirksomheder (fortsat)

Kapitalandele i dattervirksomheder specificeres således:

Navn	Hjemsted	Selskabskapital	Stemme- og ejerandel	Egenkapital	Årets resultat
Frederikshavn Varme A/S	Frederikshavn	TDKK 20.000	100%	415.538	-18.899
Frederikshavn Vand A/S	Frederikshavn	TDKK 5.000	100%	466.184	79.789
Frederikshavn Spildevand A/S	Frederikshavn	TDKK 5.000	100%	1.570.810	283.092
Elinord A/S	Frederikshavn	TDKK 6.257	100%	196.568	3.044
Frederikshavn Forsyning Erhverv A/S	Frederikshavn	TDKK 5.000	100%	50.013	156
Frederikshavn Affald A/S	Frederikshavn	TDKK 1.000	100%	74.820	526
Frederikshavn Elhandel A/S	Frederikshavn	TDKK 2.000	100%	16.689	2.039

11 Øvrige finansielle anlægsaktiver

	Koncern	
	Andre værdipa- pirer og kapital- andele TDKK	Andre tilgodeha- vender TDKK
Kostpris 1. januar	172	12.766
Tilgang i årets løb	30	73
Afgang i årets løb	0	-327
Kostpris 31. december	202	12.512
Regnskabsmæssig værdi 31. december	202	12.512

12 Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter udgøres af forudbetalte omkostninger vedrørende husleje, forsikringspræmier, abonnementer, renter og andre periodiseringer.

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Moderselskab	
	2018 TDKK	2017 TDKK	2018 TDKK	2017 TDKK
13 Resultatdisponering				
Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode	0	0	349.747	23.788
Overført resultat	345.465	21.542	-4.282	-2.246
	345.465	21.542	345.465	21.542
14 Hensættelse til udskudt skat				
Hensættelse til udskudt skat 1. januar	342.467	341.373	1.989	2.521
Årets indregnede beløb i resultatopgørelsen	-339.584	1.094	361	-532
Hensættelse til udskudt skat 31. december	2.883	342.467	2.350	1.989
15 Andre hensættelser				
Andre hensættelser består, som vist nedenfor, af omkostninger til nedlukning af aktiviteter i Frederikshavn Affald A/S.				
Hensættelse til nedlukning af deponianlæg	4.491	3.881	0	0
Hensættelse til nedlukning af forbrændingsanlæg	13.000	13.000	0	0
	17.491	16.881	0	0

Noter til årsregnskabet

16 Langfristede gældsforpligtelser

Afdrag, der forfalder inden for 1 år, er opført under kortfristede gældsforpligtelser. Øvrige forpligtelser er indregnet under langfristede gældsforpligtelser.

Gældsforpligtelserne forfalder efter nedenstående orden:

	Koncern		Moderselskab	
	2018 TDKK	2017 TDKK	2018 TDKK	2017 TDKK
Kreditinstitutter				
Efter 5 år	382.979	404.715	2.683	0
Mellem 1 og 5 år	95.683	96.290	917	3.813
Langfristet del	478.662	501.005	3.600	3.813
Inden for 1 år	22.522	21.997	213	206
	501.184	523.002	3.813	4.019
Gæld til tilknyttede virksomheder				
Efter 5 år	0	0	7.121	0
Mellem 1 og 5 år	0	0	7.120	16.022
Langfristet del	0	0	14.241	16.022
Inden for 1 år	0	0	1.780	1.780
Øvrig kortfristet gæld til tilknyttede virksomheder	0	0	9.223	4.266
Kortfristet del	0	0	11.003	6.046
	0	0	25.244	22.068
Periodeafgrænsningsposter				
Efter 5 år	142.584	97.058	0	0
Mellem 1 og 5 år	42.304	81.675	0	0
Langfristet del	184.888	178.733	0	0
Inden for 1 år	9.735	9.437	0	0
Øvrige periodeafgrænsningsposter	154	452	0	0
Kortfristet del	9.889	9.889	0	0
	194.777	188.622	0	0

Noter til årsregnskabet

17 Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter udgøres af modtagne forudbetalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende år.

	Koncern		Morderselskab	
	2018 TDKK	2017 TDKK	2018 TDKK	2017 TDKK
18 Pengestrømsopgørelse - reguleringer				
Finansielle indtægter	-740	-2.251	-415	-424
Finansielle omkostninger	12.473	12.095	481	477
Af- og nedskrivninger inklusive tab og gevinst ved salg	129.299	137.494	4.479	5.474
Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder	0	0	-349.747	-23.788
Skat af årets resultat	-339.584	1.034	-1.163	-684
Andre reguleringer	-9.881	-9.608	0	0
	-208.433	138.764	-346.365	-18.945

19 Pengestrømsopgørelse - ændring i driftskapital

Ændring i varebeholdninger	-1.910	718	-397	-391
Ændring i tilgodehavender	-14.727	19.592	-7.072	8.526
Ændring i andre hensatte forpligtelser	610	1.835	0	0
Ændring i leverandører m.v.	24.718	-42.828	-344	-26.912
	8.691	-20.683	-7.813	-18.777

20 Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser

Eventualforpligtelser

Koncernens danske selskaber hæfter solidarisk for skat af koncernens sambeskattede indkomst m.v. Det samlede beløb for skyldig selskabsskat fremgår af årsrapporten. Frederikshavn Forsyning A/S er administrationsselskab i forhold til sambeskatningen.

Noter til årsregnskabet

21 Nærtstående parter

Grundlag

Bestemmende indflydelse

Frederikshavn Kommune

Hovedaktionær

Transaktioner

Selskabet har valgt kun at oplyse om transaktioner, der ikke er foretaget på normale markedsvilkår efter årsregnskabslovens § 98 c, stk. 7.

Ejerforhold

Følgende kapitalejer er noteret i selskabets ejerbog som ejende minimum 5% af stemmerne eller minimum 5% af selskabskapitalen:

Frederikshavn Kommune

	Koncern		Moderselskab	
	2018 TDKK	2017 TDKK	2018 TDKK	2017 TDKK
22 Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor				
PricewaterhouseCoopers				
Revisionshonorar	328	336	55	55
Andre ydelser	404	405	83	61
	732	741	138	116

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for Frederikshavn Forsyning A/S for 2018 er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for store virksomheder i regnskabsklasse C.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Koncern- og årsregnskab for 2018 er aflagt i TDKK.

Generelt om indregning og måling

Indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes. Herudover indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi eller amortiseret kostpris. Endvidere indregnes i resultatopgørelsen alle omkostninger, der er afholdt for at opnå årets indtjening, herunder afskrivninger, nedskrivninger og hensatte forpligtelser samt tilbageførsler som følge af ændrede regnskabsmæssige skøn af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde selskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå selskabet, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Konsolideringspraksis

Koncernregnskabet omfatter moderselskabet Frederikshavn Forsyning A/S samt virksomheder, hvori moderselskabet direkte eller indirekte besidder flertallet af stemmerettighederne, eller hvori moderselskabet gennem aktiebesiddelse eller på anden måde har en bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvori koncernen besidder mellem 20% og 50% af stemmerettighederne og udøver betydelig men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder.

Ved konsolideringen sammendrages poster af ensartet karakter. Koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, udbytter og mellemværender samt realiserede og urealiserede interne gevinster og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder elimineres.

Moderselskabets kapitalandele i de konsoliderede dattervirksomheder udlignes med moderselskabets andel af dattervirksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort på det tidspunkt, hvor koncernforholdet blev etableret.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Segmentoplysning om nettoomsætning

Oplysninger om aktiviteter er baseret på koncernens afkast og risici samt ud fra den interne økonomistyring. Koncernens aktiviteter anses som det primære segmentområde.

Resultatopgørelsen

Nettoomsætning

Ved salg af varer indregnes nettoomsætning, når fordele og risici vedrørende de solgte varer er overgået til køber, nettoomsætningen kan måles pålideligt og det er sandsynligt, at de økonomiske fordele ved salget vil tilgå koncernen.

Serviceydelser indregnes i takt med udførelse af den service, som kontrakten vedrører ved anvendelse af produktionsmetoden, hvorved nettoomsætningen svarer til salgsværdien af årets udførte serviceydelse. Metoden anvendes, når de samlede indtægter og omkostninger på serviceydelsen og færdiggørelsesgraden på balancedagen kan opgøres pålideligt, og det er sandsynligt, at de økonomiske fordele, herunder betalinger, vil tilgå koncernen. Som færdiggørelsesgrad anvendes afholdte omkostninger i forhold til de forventede samlede omkostninger på serviceydelsen.

Nettoomsætningen måles til det modtagne vederlag og indregnes eksklusive moms og med fradrag af rabatter i forbindelse med salget.

Produktionsomkostninger

Produktionsomkostninger omfatter de omkostninger, der er medgået til at opnå årets omsætning. I kostprisen indgår hjælpematerialer, direkte løn og indirekte produktionsomkostninger, såsom vedligeholdelse og afskrivninger m.v.

Distributionsomkostninger

Distributionsomkostninger omfatter omkostninger i form af reklame- og markedsføringsomkostninger samt hensættelse og konstateret tab på debitorer.

Administrationsomkostninger

Administrationsomkostninger omfatter omkostninger til ledelsen, det administrative personale, kontoromkostninger, afskrivninger m.v.

Andre driftsindtægter/-omkostninger

Andre driftsindtægter og andre driftsomkostninger omfatter regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til virksomhedernes hovedaktivitet, herunder avance og tab ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Resultat af kapitalandele i dattervirksomheder

I resultatopgørelsen indregnes den forholdsmæssige andel af resultat for året under posten ”Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder”.

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger omfatter renter, realiserede og urealiserede valutakursreguleringer, kursregulering på værdipapirer, amortisering af realkreditlån samt tillæg og godtgørelse under acontoskatteordningen.

Skat af årets resultat

Skat af årets resultat består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat og indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Selskabet er sambeskattet med 100% ejede danske og udenlandske dattervirksomheder. Selskabsskatten fordeles mellem de sambeskattede selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster.

Balancen

Materielle anlægsaktiver

Anlæg måles ved anskaffelse til kostpris omfattende anskaffelsespris inkl. købsomkostninger. Kostprisen for egne opførte anlæg omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen, herunder købsomkostninger og indirekte omkostninger til lønforbrug, materialer, komponenter og underleverandører indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

De anvendte skøn er baseret på historiske oplysninger samt forudsætninger, som ledelsen vurderer forsvarlige, men som i sagens natur er usikre og uforudsigelige. De faktiske begivenheder eller omstændigheder vil sandsynligvis afvige fra de i beregningerne forudsatte, idet forudsatte begivenheder ofte ikke indtræder som forventet. Disse afvigelser kan være væsentlige. Der er i noterne givet oplysninger om de anvendte forudsætninger.

Øvrige materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostpris omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Afskrivningsgrundlaget, der opgøres som kostpris med tillæg af opskrivninger og reduceret med eventuel restværdi, fordeles lineært over aktivernes forventede brugstid, der udgør:

Produktionsbygninger	5-80 år
Øvrige bygninger	40 år

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Produktionsanlæg og maskiner	40-100 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-8 år
Indretning af lejede lokaler	10-30 år

Afskrivningsperiode og restværdi revurderes årligt.

Aktiver med en kostpris på under DKK 13.500 omkostningsføres i anskaffelsesåret.

Nedskrivning af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle og materielle anlægsaktiver gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning.

Hvis dette er tilfældet, gennemføres en nedskrivningstest for at fastslå, om genindvindingsværdien er lavere end den regnskabsmæssige værdi. Hvis det er tilfældet nedskrives der til denne lavere genindvindingsværdi.

Genindvindingsværdien for aktivet opgøres som den højeste værdi af nettosalgsprisen og kapitalværdien. Er det ikke muligt at fastsætte en genindvindingsværdi for det enkelte aktiv, vurderes aktiverne samlet i den mindste gruppe af aktiver, hvor der ved en samlet vurdering kan fastsættes en pålidelig genindvindingsværdi.

Kapitalandele i associerede virksomheder

Kapitalandele i associerede virksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode.

I balancen indregnes under posten "Kapitalandele i associerede virksomheder" den forholdsmæssige ejerandel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort med udgangspunkt i dagsværdien af de identificerbare nettoaktiver på anskaffelsestidspunktet med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne avancer eller tab.

Den samlede nettoopskrivning af kapitalandele i associerede virksomheder henlægges via overskudsdisponeringen til "Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode" under egenkapitalen. Reserven reduceres med udbytteudlodninger til moderselskabet og reguleres med andre egenkapitalbevægelser i de associerede virksomheder.

Værdipapirer og kapitalandele

Værdipapirer og kapitalandele, indregnet under anlægsaktiver, omfatter kapitalandele i selskaber, der måles til kostpris eller en lavere genindvindingsværdi.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Øvrige finansielle anlægsaktiver

Øvrige finansielle anlægsaktiver omfatter langfristede tilgodehavender.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-metoden eller nettorealiseringsværdi, hvis denne er lavere.

Nettorealiseringsværdien for varebeholdninger opgøres til det beløb, som forventes at kunne indbringes ved salg i normal drift med fradrag af salgsomkostninger. Nettorealiseringsværdien opgøres under hensyntagen til omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

Kostpris for handelsvarer samt råvarer og hjælpematerialer omfatter købspris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Kostpris for fremstillede færdigvarer samt varer under fremstilling omfatter kostpris for råvarer, hjælpematerialer og direkte løn med tillæg af indirekte produktionsomkostninger. Indirekte produktionsomkostninger indeholder indirekte materialer og løn samt vedligeholdelse af og afskrivning på de i produktionsprocessen benyttede maskiner, fabriksbygninger og udstyr samt omkostninger til fabriksadministration og ledelse.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles i balancen til amortiseret kostpris eller en lavere nettorealiseringsværdi, hvilket normalt udgør nominel værdi med fradrag af nedskrivning til imødegåelse af tab.

Igangværende arbejder for fremmed regning

Igangværende arbejder for fremmed regning vedrørende serviceydelser måles til salgsværdien af det udførte arbejde opgjort på grundlag af færdiggørelsesgraden. Færdiggørelsesgraden opgøres som andelen af de afholdte kontraktomkostninger i forhold til kontraktens forventede samlede omkostninger. Når det er sandsynligt, at de samlede kontraktomkostninger vil overstige de samlede indtægter på en kontrakt, indregnes det forventede tab i resultatopgørelsen.

Når salgsværdien ikke kan opgøres pålideligt, måles salgsværdien til medgåede omkostninger eller en lavere nettorealiseringsværdi.

Modtagne acantobetalinger fragår i salgsværdien. De enkelte kontrakter klassificeres som tilgodehavender, når nettoværdien er positiv, og som forpligtelser, når nettoværdien er negativ.

Omkostninger i forbindelse med salgsarbejde og opnåelse af kontrakter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de afholdes.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet som aktiver omfatter afholdte forudbetalte omkostninger vedrørende abonnementer og forsikringspræmier.

Takstmæssig over-/underdækning

Takstmæssig over-/underdækning, som i de kommende år skal afregnes til forbrugerne over taksterne, indregnes i balancen som henholdsvis en gældsforpligtelse i særskilt post "Overdækning" og som et tilgodehavende i særskilt post "Underdækning".

Egenkapital

Udbytte

Udbytte, som ledelsen foreslår uddelt for regnskabsåret, vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser indregnes, når koncernen som følge af en begivenhed indtruffet senest på balancedagen har en retslig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at der må afgives økonomiske fordele for at indfri forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gældsmetode af midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser, opgjort på grundlag af den planlagte anvendelse af aktivet, henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver måles til den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. Ændring i udskudt skat, som følge af ændringer i skattesatser, indregnes i resultatopgørelsen eller i egenkapitalen, når den udskudte skat vedrører poster, der er indregnet i egenkapitalen.

Aktuelle skattetilgodehavender og -forpligtelser

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt for betalte acontoskatter. Tillæg og godtgørelse under acontoskatteordningen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Finansielle gældsforpligtelser

Lån, som realkreditlån og lån hos kreditinstitutter, indregnes ved låneoptagelsen til det modtagne provenu med fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder måles lånene til amortiseret kostpris, således at forskellen mellem proventuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen som en rentekomkostning over låneperioden.

Øvrige gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris, der i al væsentlighed svarer til nominal værdi.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter opført som forpligtelser udgøres af modtagne betalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende regnskabsår.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser koncernens og moderselskabets pengestrømme for året opdelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet, årets forskydning i likvider samt koncernens og moderselskabets likvider ved årets begyndelse og slutning.

Der er ikke udarbejdet pengestrømsopgørelse for moderselskabet, idet moderselskabets pengestrømme er indeholdt i pengestrømsopgørelsen for koncernen.

Pengestrøm fra driftsaktivitet

Pengestrøm fra driftsaktiviteten opgøres som årets resultat reguleret for ændring i driftskapitalen og ikke kontante resultatposter som af- og nedskrivninger og hensatte forpligtelser. Driftskapitalen omfatter omsætningsaktiver fratrukket kortfristede gældsforpligtelser eksklusive de poster, der indgår i likvider.

Pengestrøm fra investeringsaktivitet

Pengestrøm fra investeringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver.

Pengestrøm fra finansieringsaktivitet

Pengestrøm fra finansieringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra optagelse og tilbagebetaling af langfristede gældsforpligtelser samt ind- og udbetalinger til og fra selskabsdeltagerne.

Likvider

Likvide midler består af "Likvide beholdninger".

Pengestrømsopgørelsen kan ikke udledes alene af det offentliggjorte regnskabsmateriale.

Noter til årsregnskabet

23 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Hoved- og nøgletal

Forklaring af nøgletal

Bruttomargin	$\frac{\text{Bruttofortjeneste} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Overskudsgrad	$\frac{\text{Resultat før finansielle poster} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Afkastningsgrad	$\frac{\text{Resultat før finansielle poster} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$
Soliditetsgrad	$\frac{\text{Egenkapital ultimo} \times 100}{\text{Samlede aktiver ultimo}}$
Forrentning af egenkapital	$\frac{\text{Ordinært resultat efter skat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$